

Péld; 24:29.

„Amilyen az adjon isten, olyan lesz a fogadj isten”. – tartja a népi bölcsesség, és azt tapasztaljuk, hogy többnyire csakugyan így működik a világ. Mert ez a világ rendje.

Isten viszont egy másmilyen rendre hív meg minket. Ő valami jobbra tanít: „**Ne mondd: Ahogy ő bánt velem, én is úgy bánok vele, megfizetek mindenkinek cselekedete szerint!**” Isten arra hív, hogy bár a világnak ez a rendje, de te ne a világ rendje szerint cselekedj. Neked szabad valami jobbat tenned, mint ami a világ rendjéből következne. Téged jobbra választott ki ennél az Úr, mert te Isten szeretett gyermeke vagy. Te cselekedhetsz másként, mert neked van Istened. És ez azt jelenti, hogy te tudhatsz arról, hogy a világban az igazságosság akkor sem fog sérülni, ha te nem állsz neki rögtön rendet rakni. Az Istenben nem bízó ember azt gondolja. „*Engem valami sérelem ért. Ha nem állok rögvest bosszút, amint csak lehet, megbillen a világban az igazságosság, és felborul az erkölcsi egyensúly*”. Nagyon mélyen gyökerező gondolat, vagy még inkább ösztön ez. Ezért látjuk azt, hogy a természeti népeknél szinte mindenütt működött a vérbosszú intézménye. De ma is, ha egy óvodás fiúcsapatba bemegyünk, hamar tanúi lehetünk annak, hogy valami sérelem okán milyen indulattal, teljes elkeseredéssel tudják mondani, hogy „*Ez nem igazság!*”, és milyen vehemensen tudnak hozzálátni az igazságtételnek. Mert ők még nem tudják, amit mi, Isten felnőtt gyermekei már tudhatunk, hogy a világ igazságosságáért, az erkölcsi rend stabilitásáért, s főleg a bűnösök megbüntetéséért, nem mi vagyunk a felelősek. A mi felelősségünk annyi, hogy a magunk részéről ne rongáljuk bűnökkel Isten erkölcsi rendjét. De Isten arról biztosít minket, hogy a rend helyreállítása, az emberek megítélése, a bűn megbüntetése az Ő dolga. Ezt Isten végzi el. Ezt világosan kijelenti igéjében, amikor azt mondja: „*Enyém a bosszúállás, én megfizetek*” (Rm; 12:19 és Zsid; 10:30). Továbbá számtalan helyen beszél arról a Szentírás, hogy Isten megítél mindenkit, és megfizet mindenkinek cselekedetei szerint. Például pont a példabeszédek könyvének ugyanabban a 24. részben, amelyből alapigénket olvastuk, szintén elmondja egy pár verssel hamarabb, hogy ő megfizet az embereknek (Péld; 24:12). Ezt ő elintézi. Nekünk ezen nem kell aggasztanunk magunkat. Nem kell irigyelnünk a bűnösökkel ügyeskedőket, a jogtalan előnyöket szerzőket, mert nincs jövőjük, mécsesük kialszik (Péld; 24:19-20). S nekünk nem kell intézkednünk ehhez, mert mindezt majd Isten oldja meg. Sokszor egyébként látható is az, ahogy Isten megbünteti a bűnöst. Legfeljebb egy kis türelem kell, míg ez láthatóvá válik. Máskor azonban erre is érvényes, hogy hitben járunk, nem látásban. De hitben járni e tekintetben is jó, mert ha hiszünk Istenben, azaz elhisszük ezt, amit mond, akkor máris egy csomó energiánk felszabadul. De mire is?

Hát arra, hogy másként bánjunk az emberekkel, mint ahogy ők bántak velünk. Arra, hogy az emberek ne tudjanak lehúzni minket a bosszúspirálba. Arra, hogy ne utánunk menjünk a rosszabbnál rosszabb tettek ösvényén a halál felé, ahova a rossztetteikkel csábítgatnak minket, hanem Jézus után menjünk a kegyes tettek ösvényén az örökéletre. Erre tanít minket az ige. Ne légy az emberek függvénye. Ne őket utánozd. Ne engedd, hogy rossz tetteikkel a bűn csapdájába ejtsenek téged. Ne az az ember legyen a példaképed, aki rosszat tett neked. Hanem attól teljesen függetlenül és szabadon, hogy az emberek mit csinálnak, te Jézust kövesd. Neked ő legyen a példaképed. A te tetteidet ő határozza meg! Az a Jézus, aki szeret téged, és meghalt érted. És ne az határozzon meg téged, aki utál, és nem kedves veled, és nem hogy nem halna meg érted, de legszívesebben téged fojtana meg egy kanál vízben. Ne őt utánozd, hanem Jézust. Jézus követője légy. Erre hív meg Isten a mai igéjével minket. S nézzük is meg, hogy Jézus mit tanít szavaival és tetteivel arról, hogy hogyan bánjunk a (nem ritkán ellenséges) emberekkel!

Jézus legkevésbé sem azt mondja, hogy „*amilyen az adjon isten...*”. Sőt. Ő azt mondja: „**szerezétek ellenségeiteket, tegyetek jót, és adjatok kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek**” (Lk; 6:35). Továbbá: „**szerezétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket**” (Lk; 6:27). Máté így jegyzi fel Jézus ezzel kapcsolatos szavait: **Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznék titeket** (Mt; 5:44). Aztán, amint ismeretes, Jézus tanít arról, hogy nem a bosszúállás, hanem a megbocsátás az az út, amelyen követhetjük őt. Bocsássunk meg annak, aki vétkezett ellenünk, akár nemcsak **hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is** (Mt; 18:22). És ugyanebben a szellemben tanít az Újszövetség más helyein is minket Isten, mikor ilyeneket olvasunk, hogy „**Áldjátok azokat, akik üldöznék titeket; áldjátok és ne átkozzatok**” (Rm; 12:14). És ugyanez a gondolat kicsit részletesebben kifejtve: „**Ne fizessetek senkinek rosszal a rosszért. A tisztességre legyen gondotok minden ember előtt. Ha lehetséges, amennyire tőletek telik, éljetez minden emberrel békeességben. Ne álljatok bosszút önmagatokért, szereteteim, hanem adjatok helyet az ő haragjának, mert meg van írva: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek” – így szól az Úr. Sőt „ha éhezik ellenséged, adj ennie, ha szomjazik, adj innia; mert ha ezt teszed, parazsat gyűjtesz a fejére”. Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a jóval a rosszal**” (Rm; 12:17-21). – Azt gondolom, hogy a tanítás teljesen egyértelmű és világos arra nézve, hogy milyen viselkedést vár tőlünk Isten. Vajon olyat-e,

amit az emberek tanúsítanak irányunkban, vagy valamilyen jobbat? Ez a kérdés a fenti igék alapján egyértelműen eldőlt. Isten nem azt akarja, hogy a gonoszul viselkedő emberek példáját majmoljuk, hanem azt, hogy akár a minket megbántó ember felé is a jézusi szeretetet továbbítsuk. Ez a mi küldetésünk. Így szól a tanítás.

De nézzük meg a gyakorlatot is. Mert szépeket mondani nem nehéz. De hogyan működik ez a valóságban? Képes-e ember így cselekedni? Nézzük meg a mi mesterünknek, tanítónknak az életét! Nézzük azt a Jézust, aki teljesen emberré lett! S azért hangsúlyozom azt, hogy teljesen emberré, valódi emberré, mert nem szeretném, ha valaki azzal háritaná el magától az élet útján való járást, hogy „*Persze, ez Jézusnak könnyű volt, mert ő Isten, de nekünk ez lehetetlen*”. Jézusnak semmivel nem volt könnyebb, mint nekünk, mert ő emberré lett, és ember volt, amellett, hogy természetesen Fiúisten. De Fiúistensége semmiféle könnyebbséget nem jelentett neki az emberi lét küzdelmeiben, hisz emberré lett. Nézzük tehát, hogy ő hogyan cselekedett!

A tanítványok az utolsó vacsorán elfeledkeztek arról, hogy megmossák mesterük lábát. Semmi kedvük nem volt hozzá, úgyhogy inkább elfeledkeztek róla. Jézus nem követte példájukat. Ő körülkötötte magát egy kendővel, lehajolt, és megmosta tanítványai lábát. Annak a Péternek is, aki még azon az éjszakán megtagadta őt. És nem hagyta ki azt a Júdást se, aki már eldöntötte magában, hogy elárulja őt. És Jézus mindezt tudta. De nem utánozta a tanítványokat, hanem példát adott nekik (Jn; 13:1kk).

Más alkalommal Jézus hallgatósága olyan indulatos volt, hogy már a köveket is odahordták, hogy megdobálják és megöljék őt. Viselkedésük kevésbé befolyásolja Jézust. Gyilkos indulatuk nem ragad át Jézusra, és nem úgy viselkedik, ahogy várhatnánk. Nem átkozódik, nem mondja, hogy inkább titeket kéne megkövezni, és ő maga semmilyen erőszakosságot, semmilyen agressziót nem mutat. Egyszerűen megkérdezi, hogy melyik jó tettéért akarják megölni őt. Jézus azzal, hogy nem veszi át támadói heveségét, példát ad nekünk. Higgadt válaszával nem tudja lenyugtatni támadóit, de nem is ez a lényeg. Az, hogy a támadók heveskednek, ez az ő felelősségük. A lényeg az, hogy Jézus nem a magas C-en válaszol a heves támadásra. Nem hagyja, hogy az emberek viselkedése határozza meg őt, és ezzel számunkra is kijelöli az utat. Aztán, amikor támadói csak nem nyugszanak, akkor otthagyja őket. Ki tud lépni a szituációból. Az indulatspirálba, amibe bele akarják rángatni, abba meg bele se lép. Nagy tudatosságot igényel, ha követni igyekszünk példáját (Jn; 10:31-39).

Mindez nem jelenti azt, hogy Jézus ne mondaná meg a rosszról, hogy az rossz. Gyakran beszél az emberi képmutatásról, kapzsiságról, meg arról, hogy gonosz módon őt üldözik, és meg akarják ölni. Jézus nem tesz úgy, mintha ezt nem látná, vagy mintha ezek elfogadható, jó dolgok lennének. De amikor ott van a kereszten. A legszörnyűbb kínok között. Nem átkozódik, nem lesújt, hanem imádkozik gyilkosaiért. Imádkozik az őt kigúnyolókért. A szenvedésben igazán megmutatkozik, hogy milyen az ember. A nagy kínok közt nem lehet szerepet játszani. Ott lehullnak a maszkok. És ott, a kereszten meglátszott, hogy igazából milyen Jézus. És azt látjuk, hogy nem olyan, mint a rátámadó emberek. Ő gondoskodó, megbocsátó, imádkozó, és a támadóit is szerető. Ezt látjuk a kereszten. Ezt a példát adta nekünk. Nem azért jött, hogy elítélje a világot, hanem azért, hogy megmentse. És nekünk, akik keresztyének vagyunk, szintén a világ megmentésén kell fáradoznunk. Nem a megbüntetésén, nem az elítélésén, nem a megbosszulásán, hanem a megmentésén. Erre hív minket az Isten. Ezt pedig csak úgy lehet csinálni, ahogy Jézus a példát adta. Szeretettel kell odafordulnunk minden emberhez teljesen függetlenül attól, hogy az hogyan viselkedik velünk. Mi csak egy dologtól függhetünk, Jézus megtapasztalt szeretetétől. Ebben kell nekünk élni, ebből kell erőt meríteni, ezzel kell feltöltekezni, és ezt kell mindig, minden körülmények között továbbadni. Ez a mi szép küldetésünk, ez a mi krisztusi feladatunk. Erről szóljon a mi életünk!

Az ítéletet pedig bízzuk nyugodtan arra az igazságos Istenre, aki megbünteti a bűnt. Nem kell félnünk, nem csorbul egy picit sem az igazság. Isten a kereszten megbüntette az összes bűnt. Ha elfogadtad ezt, akkor rád a kegyelem vár. Aki pedig nem fogadja el ezt, az majd szépen megbűnhődik a saját bűnei miatt úgy, ahogy azt az igazságos Isten ráméri, aki megfizet mindenkinek cselekedete szerint. Ámen.

1. Volt-e olyan ember, aki követte Jézus példáját abban, hogy imádkozott azokért, akik éppen meggyilkolták? (Acta; 7:54-60)
  2. Nyugodtak lehetünk-e afelől, hogy Isten majd mindent megítél és igazságot szolgáltat? (Jel;18:8, Zsid; 10:30, Rm; 2:16, stb.)
  3. Hol van szó az igében arról, hogy nem nekünk kell ítélni, és rendet rakni a világban? (3Móz; 19:18, Mt; 7:1, Rm; 14:4.)
- a) Könnyű elfogadni, hogy Istené az ítélet, s nem neked kell rendet raknod a világban?
  - b) Könnyű nem törődnöd azzal, ha valaki gonosz embernek jól megy sora? Az igazságérzeted meg tud nyugodni abban, hogy Isten majd mindenkit megítél?
  - c) Ha téged ér valakitől sérelem, eszedbe jut, hogy ne az ő viselkedése határozzon meg, hanem Jézus, vagy ilyenkor ösztönösen viselkedsz, a fájdalomra haraggal válaszolsz, s esetleg még meg is magyarázod, hogy ez miért „helyes”?

d) Volt olyan az életed során, amikor sikerült jézusi módon reagálnod valamilyen sérelemre, és szeretettel tudtál fordulni a téged megbántó személy felé? Ha igen, meséld!